

Til lovforslag nr. L 125. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 13. december 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om servicejob

(Forsøgsordning med tilskud til servicejob i den offentlige sektor)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af udvalgets spørgsmål og arbejdsministerens svar herpå er på foranledning af udvalget optrykt som bilag til betænkningen. Udvalget ønsker at få lovforslaget til fornyet behandling efter 2. behandling.

Der er af arbejdsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Enhedslistens medlem af udvalget) har tilsluttet sig aftalen om servicejob og anbefaler lovforslaget til vedtagelse. Mindretallet vil dog påpege, at Enhedslisten opfatter det som et stort problem, at et servicejob – som et resultat af forhandlingsforløbet – ikke i forhold til lov om arbejdsløshedsforsikring betragtes som et »rigtigt job«, men som en død periode, der ikke giver genoptjeningsret i dagpenge-systemet.

Til trods for at Enhedslisten gennem flere år har fremsat forslag af samme karakter, som de nu foreslåede servicejob, og til trods for at Enhedslisten fra forhandlingernes start gav udtryk for vilje til at indgå en aftale om job af denne karakter, blev Enhedslisten ikke inddraget i de af-

sluttende forhandlinger forud for aftalens indgåelse.

Et *mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkepartis, Dansk Folkepartis og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et mindretal inden for mindretallet (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) var positivt stemt over for det forslag til udformning af en servicejobordning, som en kreds af ordførere forhandlede med finansministeren på et tidligt tidspunkt i forbindelse med finanslovforhandlingerne.

Kristeligt Folkeparti ser det som ønskeligt at få en gruppe af de ældste jobsøgende i aktivperioden beskæftiget i ordinære job.

På det tidspunkt var forslaget til aldersgrænse for adgang til servicejob højere end de 48 år, som nu fremgår af lovforslaget. Med den nu foreslåede lave aldersgrænse frygter partiet, at det ikke bliver de ledige, der har mest brug for at få ansættelse i et servicejob, der opnår dette. Udbudet af yngre og velkvalificeret arbejdskraft vil være så stort, at det er disse, der vil få jobbene.

Hvis regeringen har ret i sin påstand, der blev fremsat allerede ved vedtagelsen af arbejdsmarkedsreform 3 for et år siden, om, at »der er brug for alle«, vil ansættelse af yngre arbejdssøgende i servicejob være negativt for udbudet af arbejdskraft på bare lidt længere sigt, og ordningen vil i øvrigt være dyr for staten, idet tilskuddet vil kunne opretholdes i indtil 16 år.

Ændringsforslag

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et flertal (S, SF, CD, RV og EL):

Til titlen

1) I titlen udgår »(Forsøgsordning med tilskud til servicejob i den offentlige sektor)«.

Til § 1

2) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse i forhold til offentlige virksomheder, medmindre arbejdsministeren i overensstemmelse med statsstøttere- reglerne i EF-Traktatens artikel 87 og 88 fastsætter nærmere regler herom.«

Til § 4

3) *Stk. 1* affattes således:

»Arbejdsformidlingen administrerer servicejobordningen, herunder formidlingen af servicejob til personer, som er omfattet af § 3. Arbejdsmarkedsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler herom.«

Til § 6

4) I *stk. 3* udgår 2. *pkt.*, og i stedet indsættes:

»Tilskuddet efterreguleres tilsvarende, i det omfang arbejdstiden nedsættes i et påbegyndt ansættelsesforhold, eller i tilfælde af at arbejdsgiveren opnår en form for lønkompensation i tilknytning til ansættelsesforholdet. Arbejdsgiveren skal straks underrette arbejdsformidlingen herom.«

Til § 8

5) Efter stk. 1 indsættes som nye stykker:

»Stk. 2. Et medlem, der er ansat i et servicejob, har uanset § 55, stk. 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. ret til nedsatte dagpenge efter samme lovs § 59, stk. 1, eller § 73, stk. 1. Tidsbegrænsningen for udbetalingen af nedsatte dagpenge, jf. § 60, stk. 1, og § 73, stk. 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., finder ikke anvendelse.

Stk. 3. Forbrug af ydelsesperioder ved udbetaling af nedsatte dagpenge, jf. stk. 2, opgøres i timer.

Stk. 4. Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen kan efter forhandling med Landsarbejds-

rådet fastsætte nærmere regler om anvendelse af stk. 1-3.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om en redaktionel lovteknisk ændring.

Til nr. 2

I princippet vil offentlige virksomheder på f.eks. trafikområdet ikke være omfattet af servicejobordningen, idet løntilskud hertil som udgangspunkt vil kunne udgøre anmeldelsespligtig statsstøtte, i det omfang tilskuddet giver virksomheden en konkurrencemæssig fordel. Da det vil afhænge af en konkret vurdering, om løntilskud giver en offentlig virksomhed en konkurrencemæssig fordel, foreslås det, at arbejdsministeren får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, at loven finder anvendelse på offentlige virksomheder, i det omfang det efter en konkret vurdering må antages, at ydelse af servicejobtilskud til de pågældende virksomheder vil kunne ske i overensstemmelse med de EU-retlige statsstøttere- regler. Konkurrencestyrelsen vil blive inddraget i denne vurdering.

Til nr. 3

Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse tænkes anvendt til at fastsætte regler, hvorefter arbejdsformidlingen som udgangspunkt alene formidler servicejob på fuld overenskomstmæssig arbejdstid til fuldtidsforsikrede medlemmer og arbejde på deltid til deltidsforsikrede medlemmer. Hvis arbejdsformidlingen ikke kan formidle servicejob på deltid til deltidsforsikrede medlemmer, kan servicejobbet tilbydes til fuldtidsforsikrede medlemmer, som har ret, men ikke pligt til at overtage arbejdet.

Til nr. 4

Første led af bestemmelsen svarer til den nuværende formulering i lovforslaget. Andet led indebærer, at tilskuddet også skal efterreguleres i tilfælde af, at arbejdsgiveren opnår en form for lønkompensation, f.eks. i forbindelse med, at en person, der er ansat i servicejob, deltager i en arbejdsmarkedsuddannelse med løn, hvorefter arbejdsgiveren kan modtage godtgørelse. Som et andet eksempel kan nævnes, at offentlige ar-

Bet. o. lovf. vedr. servicejob

bejdsgivere efter den 1. januar 2000 efter en arbejdsgeberperiode på 14 dage vil være berettiget til refusion af de sygedagpenge, der er udbetalt, eller af den del af den udbetalte løn, der svarer til sygedagpengene. Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at arbejdsgeberen ikke både kan opnå servicejobtilskud og refusion for udbetalte sygedagpenge.

Til nr. 5

Medlemmer i aktivperioden er omfattet af en indkomstgaranti. Det betyder, at hvis et medlem overtager arbejde eller aktiveres på mindre end fuld tid, har medlemmet ret til at modtage et beløb, der sammenlagt med indtægten ved tilbudet (efter fradrag for arbejdsmarkedsbidrag) svarer til dagpengenes højeste beløb.

Ansættelse i servicejob er ikke et tilbud efter lov om en aktiv arbejdsmarkeds politik, og medlemmet er ikke omfattet af indkomstgarantien. Det foreslås derfor, at et fuldtidsforsikret medlem, der ansættes i et servicejob på mindre end fuld tid, skal have ret til supplerende dagpenge efter reglerne i arbejdsløshedsforsikringslovens § 59, stk. 1.

Det foreslås samtidig, at et deltidsforsikret medlem, der ansættes i et servicejob med kortere arbejdstid end medlemmets arbejdstid før ledig-

hedens indtræden, kan få udbetalt supplerende dagpenge efter reglerne i arbejdsløshedsforsikringslovens § 73, stk. 1.

For både fuldtids- og deltidsforsikrede foreslås det, at tidsbegrænsningen på 52 uger inden for de sidste 70 uger ikke finder anvendelse. Det betyder, at medlemmet kan bevare servicejobbet og samtidig modtage supplerende dagpenge, indtil ydelsesperioden er opbrugt.

Forbruget af ydelser ved udbetaling af supplerende dagpenge foreslås opgjort i timer ligesom dagpengeperioden.

Ud over den foreslåede bemyndigelse i stk. 4 kan direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen efter bemyndigelsesbestemmelserne i arbejdsløshedsforsikringsloven m.fl. fastsætte nærmere regler for servicejobpersoner i andre regelsæt. Der påtænkes i den forbindelse fastsat regler om, at der ved beregning af arbejdsfortjenesten for lønmodtagere vil blive indsat en særregel, hvorefter der ved udbetaling af dagpenge eller efterløn efter ophør i et servicejob altid skal ske udbetaling på grundlag af medlemmets sats forud for servicejobbet. Ligeledes vil der blive fastsat regler om, at et fuldtidsforsikret medlem uden karantæne kan afslå et formidlet servicejob på mindre end fuld tid.

Poul Erik Dyrland (S) fmd. Ole Vagn Christensen (S) Carsten Hansen (S) Bjarne Laustsen (S)

Anne-Marie Meldgaard (S) Ole Sohn (SF) nfm. Susanne Clemensen (CD)

Anders Samuelsen (RV) Jette Gottlieb (EL) Charlotte Antonsen (V) Eva Kjer Hansen (V)

Ulla Tørnæs (V) Jens Vibjerg (V) Knud Erik Kirkegaard (KF) Pia Christmas-Møller (KF)

Mogens Andreasen (DF) Ole M. Nielsen (KRF)

Frihed 2000 havde ikke medlemmer i udvalget.

Et af udvalgets spørgsmål til arbejdsministeren og dennes svar herpå*Spørgsmål 16:*

Ad svaret på spørgsmål 7

Hvorfor fastholder ministeren, at der skal kunne gives løntilskud til servicejob inden for trafikområdet, når Konkurrencestyrelsen anfører, at sådan støtte kan være anmeldelsespligtig statsstøtte?

Svar:

Arbejdsministeriet har indhentet vedlagte udtalelse fra Konkurrencestyrelsen.

I udtalelsen præciseres, at servicejobordningen falder uden for EU's statsstøtteregele, når der er tale om offentlige myndigheder, forudsat at myndigheden ser bort fra løntilskuddet ved prisfastsættelse af serviceydelser i konkurrence med den private sektor.

I udtalelsen præciseres endvidere, at løntilskud til offentlige virksomheder vil kunne udgøre anmeldelsespligtig statsstøtte, i det omfang

tilskuddet giver virksomhederne en konkurrencemæssig fordel. Konkurrencestyrelsen har i den forbindelse peget på, at trafikområdet er præget af, at en række ydelser er udlagt til virksomheder, der opererer på kommercielle vilkår. Betragtningen gælder imidlertid ikke alene dette område.

Jeg vil på baggrund af Konkurrencestyrelsens udtalelse fremsætte et ændringsforslag om, at loven ikke finder anvendelse i forhold til offentlige virksomheder, medmindre arbejdsministeren i overensstemmelse med statsstøtteregele i EF-Traktatens artikel 87 og 88 fastsætter nærmere regler herom.

Muligheden for at anvende servicejobordningen i forhold til offentlige virksomheder vil herefter afhænge af en konkret vurdering af, om ydelse af tilskud til de pågældende virksomheder vil kunne ske i overensstemmelse med de EU-retlige statsstøtteregele.

Konkurrencestyrelsen**Erhvervsministeriet**

Arbejdsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

10. december 1999

Vedr. forslag til lov om servicejob

Arbejdsministeriet har ved brev af 9. december 1999 anmodet Konkurrencestyrelsen om bemærkninger til spørgsmål nr. 15 og 16 af 9. december 1999 fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg (L 125 – bilag 7).

Konkurrencestyrelsen skal i relation til spm. 16 bemærke følgende:

Konkurrencestyrelsens vurdering af, at servicejobordningen ikke vil være omfattet af EU's statsstøtteregele, forudsætter som nævnt i høringssvar af 2. december 1999, at løntilskuddet ikke medfører en fordel for den offentlige myndighed inden for områder med konkurrence til den private sektor. Denne forudsætning kan inden for kommuner, amter og statslige myndigheder opfyldes ved, at tilskuddet ikke medregnes i tilfælde af, at myndighederne opererer inden for områder, hvor der er konkurrence til private virksomheder.

Den forudsætning, Konkurrencestyrelsen har anlagt ved løntilskud til servicejob hos offentlige myndigheder, er det imidlertid vanskeligt at opfylde i de situationer, hvor serviceopgaver er udlagt til virksomheder.

Baggrunden for denne vurdering er, at serviceopgaverne inden for offentlige myndigheder forudsættes fordelt såvel på områder, hvor der er konkurrence med den private sektor, som på områder, hvor der ikke er dette konkurrenceaspekt. Myndighederne vil derfor kunne se bort fra tilskuddet, når det drejer sig om at fastsætte priser på serviceydelser i konkurrence med den private sektor, idet tilskudsbeløbet i stedet vil kunne komme myndigheden til gode inden for områder, hvor der ikke er konkurrence til den private sektor, og som dermed ikke medfører konkurrenceforvridninger.

Det er imidlertid vanskeligt at se, hvorledes virksomheder kan undgå at opnå en konkurrencefordel. Selvom tilskuddet ikke må indregnes i virksomhedens prisfastsættelse, er Konkurrencestyrelsen i sit høringssvar af 2. december gået ud fra, at det under alle omstændigheder vil tilfalde virksomheden. Og medmindre tilskuddet på en for alle gennemskuelig måde kanaliseres hen til områder, der ikke er undergivet konkurrence, vil virksomheden således sandsynligvis opnå en konkurrencemæssig fordel. Konkurrencestyrelsen har i høringssvaret nævnt trafikområdet, idet der på dette område eksisterer en høj grad af konkurrence. Endvidere er trafikområdet præget af, at en række ydelser er udlagt til virksomheder, der opererer på kommercielle vilkår. Betragtningerne gælder imidlertid ikke alene dette område.

Det er på denne baggrund, at Konkurrencestyrelsen har vurderet, at jobserviceordningen falder uden for EU's statsstøtteregele, når der er tale om offentlige myndigheder, forudsat at myndigheden ser bort fra løntilskuddet ved prisfastsættelse af serviceydelser i konkurrence med den private sektor. For så vidt angår løntilskud til offentlige virksomheder vil tilskuddet derimod kunne udgøre anmeldelsespligtig statsstøtte, i det omfang tilskuddet giver virksomhederne en konkurrencemæssig fordel.

For så vidt angår spm. 15, kan Konkurrencestyrelsen tilslutte sig Arbejdsministeriets umiddelbare vurdering, at ændringen af aldersgrænse fra 50 til 48 år og tilskudsbeløb fra 75.000 pr. år til 100.000 kr. pr. år er uden betydning i denne sammenhæng.

Med venlig hilsen

Merete Rasmussen